

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 01 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

- Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: «Αναδρομικοί καταλογισμοί σε συνταξιούχους του πρώην ΟΓΑ που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου»

Σοβαρό ζήτημα έχει προκύψει για συνταξιούχους του πρώην ΟΓΑ, οι οποίοι, ενώ λάμβαναν βασική σύνταξη γήρατος, κατέστησαν στη συνέχεια δικαιούχοι σύνταξης λόγω θανάτου του/της συζύγου τους.

Η εγκύκλιος 6/5.2.2018 του ΕΦΚΑ, αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, προβλέπει ειδικά για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ ότι, όταν δικαιούχος βασικής σύνταξης αιτείται και σύνταξη λόγω θανάτου και πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, πρέπει να καλείται από τον Φορέα, να ενημερώνεται για το ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου και στη συνέχεια να δηλώνει εάν επιθυμεί τη χορήγησή της ή εάν επιλέγει να διατηρήσει τη βασική σύνταξη του ΟΓΑ.

Ωστόσο, σύμφωνα με καταγγελίες που έχουν τεθεί υπόψη μας, σε σειρά περιπτώσεων η προβλεπόμενη ενημέρωση και δυνατότητα επιλογής δεν πραγματοποιήθηκε. Συνταξιούχοι συνέχισαν να λαμβάνουν τη βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ παράλληλα με τη σύνταξη λόγω θανάτου, χωρίς, όπως αναφέρεται, να έχουν αποκρύψει στοιχεία ή να έχουν παραπλανήσει τη συνταξιοδοτική διοίκηση. Τα τελευταία χρόνια, όμως, ο e-ΕΦΚΑ φέρεται να προχωρά στη διακοπή της βασικής σύνταξης και στον καταλογισμό σημαντικών ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, ακόμη και σε ιδιαίτερα ηλικιωμένους συνταξιούχους.

Με το άρθρο 91 του ν. 5322/2026 (Α' 117) θεσπίστηκε νέα ρύθμιση για την προστασία των δικαιούχων συντάξεων λόγω θανάτου. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι οφειλές από ποσά κύριων συντάξεων που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως έως την έναρξη ισχύος του νόμου σε συνταξιούχους λόγω θανάτου διαγράφονται και δεν αναζητούνται, με εξαίρεση περιπτώσεις εκ προθέσεως παραπλάνησης της συνταξιοδοτικής διοίκησης με τέλεση αξιόποινων πράξεων.

Παρά τη ρύθμιση αυτή, υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ φέρονται να θεωρούν ότι η συγκεκριμένη διάταξη δεν καταλαμβάνει τη βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ, με το σκεπτικό ότι αυτή δεν αποτελεί «κύρια σύνταξη» κατά την έννοια του άρθρου 91. Αναφέρεται μάλιστα ότι σχετικές ενστάσεις ενώπιον Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών εκκρεμούν ή εξετάζονται με βάση αυτή την ερμηνεία.

Η κατάσταση δημιουργεί ιδιαίτερη ανασφάλεια σε ηλικιωμένους συνταξιούχους, ιδίως όταν οι σχετικοί καταλογισμοί προκύπτουν έπειτα από πολυετή καταβολή συντάξεων από τον ίδιο τον ασφαλιστικό φορέα και ενώ η εγκύκλιος του 2018 προέβλεπε ρητή υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης του ασφαλισμένου και δυνατότητα επιλογής.

Στο πλαίσιο αυτό, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1.** Επιβεβαιώνει ότι έχει δοθεί από τον e-ΕΦΚΑ οδηγία σύμφωνα με την οποία η βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 91 του ν. 5322/2026; Εάν ναι, ποια είναι η συγκεκριμένη νομική βάση αυτής της ερμηνείας;
- 2.** Πώς αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο e-ΕΦΚΑ δεν προέβη στην ενημέρωση και στην παροχή δυνατότητας επιλογής που προέβλεπε η εγκύκλιος 6/2018, με αποτέλεσμα ασφαλισμένοι να εξακολουθήσουν επί σειρά ετών να λαμβάνουν τις σχετικές παροχές;
- 3.** Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε νομοθετική ή ερμηνευτική παρέμβαση, ώστε να αποσαφηνιστεί οριστικά το καθεστώς των συνταξιούχων του πρώην ΟΓΑ και να αντιμετωπιστούν οι καταλογισμοί ποσών σε περιπτώσεις όπου δεν υπήρξε δόλος ή παραπλάνηση της διοίκησης;
- 4.** Προτίθεται, μέχρι την οριστική επίλυση του ζητήματος, να εξετάσει την αναστολή των διαδικασιών αναζήτησης και είσπραξης των σχετικών ποσών, προκειμένου να μην επιβαρύνονται οι ενδιαφερόμενοι με δικαστικές προσφυγές και οικονομικές απαιτήσεις πριν αποσαφηνιστεί ενιαία η εφαρμογή της νομοθεσίας;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Μερόπη Τζούφη